

Sajtó és Tájékoztatás

Az Európai Unió Bírósága
13/16. sz. SAJTÓKÖZLEMÉNY
Luxembourg, 2016. február 15.

A C-601/15. PPU. sz. ügyben hozott ítélet
J. N. kontra Staatssecretaris van Veiligheid en Justitie

Az uniós jog lehetővé teszi a menedékkérő őrizetbe vételét, amikor azt a nemzetbiztonság vagy a közrend védelme szükségessé teszi

Menedékjog iránti újabb kérelemnek a kiutasítási határozat hatálya alatt álló személy általi benyújtása e határozatot nem teheti hatálytalanná

J. N. 1995-ben nyújtotta be menedékjog iránti első kérelmét Hollandiában. Ezt a kérelmet 1996-ban elutasították. 2012-ben és 2013-ban J. N. menedékjog iránti újabb kérelmeket nyújtott be. 2014-ben az államtitkár elutasította e kérelmek közül az utóbbit, valamint J. N.-t az Európai Unió területének azonnali elhagyására kötelezte, és tíz évre szóló beutazási tilalmat rendelt el vele szemben. Az e határozattal szemben indított keresetet jogerős ítélet elutasította.

J. N.-nel szemben 1999 és 2015 között különböző bűncselekmények (többségében lopások) miatt huszonegy alkalommal szabtak ki pénz-, illetve szabadságvesztés-büntetést. Legutóbb 2015-ben J. N.-t lopás bűncselekményének elkövetése és a vele szemben elrendelt beutazási tilalom megsértése miatt tartóztatták le. J. N.-t újabb szabadságvesztés-büntetésre ítélték, ezt követően pedig menedékkérőként őrizetbe vették. Miközben ugyanis a szabadságvesztés-büntetését töltötte, benyújtotta a menedékjog iránti negyedik kérelmét.

Ebben az összefüggésben a Raad van State (államtanács, Hollandia) a J. N. által indított kereset keretében kérdést terjesztett a Bíróság elé előzetes döntéshozatalra. E bíróság az Emberi Jogok Európai Bíróságának különösen az azon esetekkel kapcsolatos ítélkezési gyakorlatára hivatkozik, amelyek fennállása esetén elrendelhető a menedékkérő őrizetbe vétele. A nemzeti bíróság ilyen feltételek mellett keres választ a 2013/33 irányelv érvényességével kapcsolatos kérdésére, amely irányelv engedélyezi a menedékkérő őrizetbe vételét, amikor azt a nemzetbiztonság vagy a közrend védelme szükségessé teszi.¹

A Bíróság sürgősségi előzetes döntéshozatali eljárás keretében ma hozta meg ítéletét. Mindenekelőtt megállapítja, hogy az irányelv által előírt őrizetbe vételi intézkedés ténylegesen az Unió által elismert általános érdekű célkitűzésnek felel meg. Emlékeztet arra, hogy a nemzetbiztonság és a közrend védelme hozzájárul mások jogainak és szabadságainak védelméhez is. E tekintetben az Európai Unió Alapjogi Chartája kifejti, hogy mindenkinek joga van nemcsak a szabadsághoz, hanem a személyi biztonsághoz is.

A Bíróság ezt követően azt vizsgálja, hogy az uniós jogalkotó a kitűzött jogszerű célok elérésére alkalmas és ahhoz szükséges korlátokon belül maradt-e, és hogy tiszteletben tartotta-e a menedékkérő szabadsághoz való joga, valamint a nemzetbiztonság vagy a közrend védelméhez kapcsolódó követelmények közötti megfelelő egyensúlyt.

Tekintettel a szabadsághoz való jog jelentőségére, valamint azon beavatkozás súlyosságára, amelyet az őrizetbe vételi intézkedés jelent, a Bíróság hangsúlyozza, hogy az e jog gyakorlásával kapcsolatos korlátozások a feltétlenül szükséges határokon belül kell, hogy maradjanak.

¹ A nemzetközi védelmet kérelmezők befogadására vonatkozó szabályok megállapításáról szóló, 2013. június 26-i 2013/33/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL L 180., 96. o.) 8. cikke (3) bekezdése első albekezdésének e) pontja.

A Bíróság megállapítja, hogy a menedékkérő őrizetbe vételének lehetősége azon feltételek összességének a betartásától függ, amelyek különösen az őrizet időtartamához kapcsolódnak (az őrizetnek a lehető legrövidebb ideig kell tartania).

A Bíróság hozzáteszi, hogy azt a szigorú keretet, amely a hatáskörrel rendelkező nemzeti hatóságoknak ebben az összefüggésben elismert jogkört behatárolja, a „nemzetbiztonság” és a „közrend” fogalmainak értelmezése is biztosítja.

Ezért a Bíróság úgy ítélte meg, hogy a „közrend” fogalma mindenképpen – a társadalmi rend megzavarásán túl, amelyet valamennyi jogsértés megvalósít – olyan valódi, közvetlen és kellően súlyos fenyegetés fennállását feltételezi, amely a társadalom valamely alapvető érdekére kihatással jár.

A „közbiztonság” fogalmát illetően a Bíróság ítélkezési gyakorlatából kitűnik, hogy e fogalom magában foglalja a tagállam belső és külső biztonságát. Következésképpen az alapvető állami intézmények és közszolgáltatások működésének veszélyeztetése, valamint a lakosság fennmaradása, akárcsak a külkapcsolatok vagy a népek békés együttélése súlyos megzavarásának a kockázata, vagy a katonai érdekek veszélyeztetése hatással lehet a közbiztonságra.

A Raad van State jelezte a Bíróságnak, hogy a saját ítélkezési gyakorlata értelmében menedékjog iránti kérelemnek a kiutasítási eljárás hatálya alatt álló személy általi benyújtása azzal a hatással jár, hogy a korábbi kiutasítási határozatot hatálytalanná teszi. E tekintetben a Bíróság hangsúlyozza, hogy a 2008/115 irányelv² hatékony érvényesülése mindenképpen megköveteli, hogy az olyan megindított eljárást, amely az adott esetben beutazási tilalommal járó kiutasítási határozatot eredményezte, folytatni lehessen abban a szakaszban, ahol azt a nemzetközi védelem iránti kérelem benyújtása miatt felfüggesztették, amennyiben ezt a kérelmet első fokon elutasították. A tagállamok ugyanis nem veszélyeztethetik a 2008/115 irányelv által kitűzött cél megvalósítását, vagyis a jogellenesen tartózkodó harmadik országbeli állampolgárok hatékony visszatérési és hazatelepülési politikájának a megvalósítását.

A Bíróság emlékeztet továbbá arra, hogy a tagállamok együttműködési kötelezettségéből, valamint a hatékonysági követelményekből az következik, hogy a tagállamoknak rövid időn belül teljesíteni kell azon kötelezettségüket, hogy az irányelvben foglalt esetekben kitoloncolást foganatosítsanak. Ezt a kötelezettséget nem tartanak tiszteletben akkor, ha a kiutasítási határozat végrehajtása amiatt késlekedne, hogy a nemzetközi védelem iránti kérelem első fokon történő elutasítását követően az eljárást nem lehetne abban a szakaszban folytatni, amelyben az felfüggesztésre került, hanem azt újra kellene kezdeni.

A Bíróság végül rámutat arra, hogy a 2013/33 irányelv azzal, hogy felhatalmazza a tagállamokat a nemzetbiztonsággal vagy a közrenddel kapcsolatos indokok miatt őrizetbe vételi intézkedések foganatosítására, nem sérti az Emberi Jogok Európai Egyezménye (EJEE)³ által biztosított védelmi szintet, amely Egyezmény lehetővé teszi olyan személy őrizetbe vételét, akivel szemben kiutasítási eljárás „van folyamatban”.

Összegzésképpen a Bíróság megállapítja, hogy nem kérdőjelezhető meg a 2013/33 irányelv érvényessége, amennyiben az engedélyezi az ilyen őrizetbe vételi intézkedéseket, amelyek hatálya az arányosság követelményeinek teljesítése érdekében szigorúan körülhatárolt.

EMLÉKEZTETŐ: Az előzetes döntéshozatali eljárás lehetővé teszi a tagállami bíróságok számára, hogy az előttük folyamatban lévő jogvita keretében az uniós jog értelmezésére vagy valamely uniós jogi aktus érvényességére vonatkozó kérdést terjesszenek a Bíróság elé. A Bíróság nem dönti el a tagállami bíróság előtti jogvitát. A nemzeti bíróság feladata, hogy az ügyet a Bíróság határozata alapján elbírálja. E határozat a tartalmilag hasonló kérdésben eljáró más nemzeti bíróságokat is köti.

² A harmadik országok illegálisan [helyesen: jogellenesen] tartózkodó állampolgárainak visszatérésével kapcsolatban a tagállamokban használt közös normákról és eljárásokról szóló, 2008. december 16-i 2008/115/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL L 348., 98. o.).

³ Az EJEE 5. cikke (1) bekezdése f) pontjának második tagmondata.

A sajtó részére készített nem hivatalos kiadvány, amely nem köti a Bíróságot.
A kihirdetés napján az ítélet [teljes szövege](#) megtalálható a CURIA honlapon
Sajtófelelős: Lehóczki Balázs ☎ (+352) 4303 5499